

Namn: [Djurens Rätt](#)
Org.nr: [802002-4496](#)
Juridisk form: [Ideell förening](#)

Djurens Rätt är medlem i FRII, Frivilligorganisationernas insamlingsråd. Som medlem i FRII följer Djurens Rätt FRII:s kvalitetskod. Syftet med FRII:s kvalitetskod är att bidra till ett starkt och långsiktigt förtroende för givande i Sverige och därmed skapa resurser för att uppnå organisationernas ändamål.

Kravet på en effektrapport är obligatoriskt för alla medlemsorganisationer i FRII. Att Djurens Rätt följer FRII:s kravstandard intygas av auktoriserade revisorer.

Djurens Rätt strävar efter att vara en transparent organisation. För tredje året i rad får vi grönt ljus i samtliga kategorier i Givarguidens granskning av ideella sektorn. Med det hamnar Djurens Rätt på guidens Gröna lista, ett viktigt betyg på parametrarna; demokrati, ekonomi och transparens. Givareguiden är ett verktyg från Charity Rating.

Nedan följer Djurens Rätts effektrapport för 2015. För mer detaljerad information om Djurens Rätts arbete, se vår verksamhetsberättelse och besök vår hemsida, www.djurensratt.se.

Vad Djurens Rätt vill uppnå

Djurens Rätt arbetar för en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv. Djur ska inte vara våra att använda som försöksobjekt, kläder, mat eller varor. Huvudområden för Djurens Rätts arbete är djurförsök, djur i pälsindustrin, djur i livsmedelsindustrin och djurvänlig konsument.

Våra kortsiktiga mål som förbud mot minkfarmning, förbud mot burhållning av honor, en åtta-timmars gräns för djurtransporter inom EU och satsningar på alternativ till djurförsök samt på vegansk mat är steg på vägen mot vårt mål.

Vi arbetar genom reformer för att förbättra för de djur som lever här och nu. Genom att i lagstiftningen få förbud mot de värsta formerna av djurhållning, och samtidigt underlätta för konsumenter att välja djurvänligt, kommer djurvänliga produkter att bli mer tillgängliga. Detta stegvisa arbete leder till uppfyllandet av Djurens Rätts långsiktiga mål där djur har rättigheter och respekteras som individer.

Det organisatoriska sammanhang

Djurens Rätt verkar i

Djurens Rätts arbete bedrivs i första hand i Sverige men vi verkar även genom internationella samarbetsorganisationer och nätverk. Djurens Rätts huvudfrågor styr valen av internationella samarbetspartners.

Djurens Rätt arbetar genom att påverka politiken på EU-nivå genom paraplyorganisationen Eurogroup for Animals som samlar djurrätts- och djurskyddsorganisationer från hela EU och har sitt säte i Bryssel. Djurens Rätt har under året trappat upp deltagandet i flera av våra internationella samarbeten, inom arbetsgrupper om djurförsök, griskastrering och hästhållning i EU. Förbundsordförande Camilla Björkbom har under året varit stationerad i Bryssel och arbetat halvtid med att projektleda samarbetet "Fur Free EU" mellan Fur Free Alliance och Eurogroup for Animals, med syfte att stärka det gemensamma politiska arbetet mot pälsdjursuppfödning.

Djurens Rätt är medlemmar i, och initiativtagare till, European Coalition to End Animal Experiments (ECEAE). Genom det här samarbetet arbetar Djuren Rätt med EU:s kemikaliedirektiv REACH. Arbetet inleddes 2009 och fokuserar på att minimera och ifrågasätta djurförsöken som ingår i REACH. Under sommaren 2015 släpptes ECEAE:s nya kampanj med krav på ett EU-förbud mot djurförsök på hushållsprodukter. I skrivande stund har Djurens Rätt samlat in nästan 13 000 namnunderskrifter till kampanjen.

Djurens Rätt ingår i Fur Free Alliance, ett nätverk som består av djurrättsorganisationer från Europa, USA, Kanada och Asien. Tillsammans har vi Fur Free Retailer Program, i Sverige känt som "Pälsfria listan". 2015 blev ännu ett framgångsrikt år för Djurens Rätts pälsfria lista. Under året anslöts 12 nya företag vilket innebär att det numera är hela 133 företag anslutna till Fur Free Retailer Program i Sverige.

Djurens Rätts strategier

Djurens Rätts arbete vilar på följande tre ben:

- **Opinionsbildning:** Vi når miljoner människor varje år genom våra lokalt aktiva medlemmar, vår sommarturné och genom att vara aktiva i traditionella och sociala medier.
- **Politisk påverkan:** Vi sätter djurfrågor på den politiska dagordningen, informerar politiker och trycker på. Utöver det svarar vi på remisser och vi sitter i statliga referensgrupper och djurförsöksetiska nämnder. På EU-nivå arbetar vi politiskt bland annat genom Eurogroup for Animals.
- **Konsumentmakt:** Vi inspirerar människor att konsumera mer djurvänligt genom vegansk mat samt genom Djurens Rätts samarbeten med pälsfria företag och företag som inte testar sina kosmetika- och hygienprodukter på djur. Vi har den egna märkningen 100 % VEGANSKT och anordnar återkommande mässan Vegovision som fokuserar på vegansk mat och djurvänlig konsumtion. När det gäller pälsfria företag ansvarar vi för att ansluta företag till den svenska listan Pälsfri handel. Djurens Rätt ansvarar även för guiden till icke-djurtestade produkter, som är den svenska listan över företag som inte testar sina produkter på djur.

Djurens Rätt är en uttalad icke-våldsorganisation som arbetar med politisk påverkan, opinionsbildning och konsumentmakt eftersom vi anser att dessa arbetssätt leder till en varaktig förändring, såväl inom lagstiftningen som i hur människor ser på djur och djurs rättigheter.

Den kapacitet och kunnande som Djurens Rätt har för att uppnå sina mål

Djurens Rätt är Sveriges största djurrätts- och djurskyddsorganisation. Våra i dagsläget omkring 40 000 medlemmar är Djurens Rätts viktigaste tillgång för att vi ska kunna uppnå våra mål. Ju fler vi är, desto tyngre väger vår röst när vi samtalar med politiker och andra makthavare.

Våra medlemmar kan välja att vara aktiva och kan då engagera sig i någon av våra lokalorganisationer över hela landet. Lokalorganisationerna bildar opinion i Djurens Rätts frågor, värvar medlemmar och påverkar den lokala politiken. I december 2015 fanns Djurens Rätt representerade med 48 lokalorganisationer i 76 kommuner. Under 2015 anordnade lokalorganisationerna i Umeå och Göteborg, i samarbete med riksorganisationen, den stora matmässan Vegovision.

Framför allt är lokalorganisationerna Djurens Rätts viktigaste resurs när det gäller att bedriva kraftfullt kampanjarbete. De lokalt aktiva har bland annat hjälpt Djurens Rätt att uppmärksamma kampanjdagen Pälsfria fredagen runt om i hela landet. På tio orter i landet arrangerades det olika typer av aktiviteter av ideellt aktiva medlemmar. Bland annat hölls en stor demonstration i Lund med tal från Djurens Rätts vice ordförande Tina Hogevik och från ordföranden för Fur Free Alliance Joh Vinding. Genom lokalt aktiva medlemmar är Djurens Rätt väl synliga på lokaltidningarnas insändarsidor. Under 2015 tog Djurens Rätt, med finansiellt stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor fram en aktivisthandbok vid namn Förändra! Hösten 2015 startade även en föreläsningsturné där bland andra Djurens Rätts lokalorganisationer har utbildats i aktivisthandbokens innehåll. Förändra!-projektet har fyllt en viktig funktion både som inspiration och stöd till lokalt aktiva och som brobyggare mellan de lokala organisationerna och riksorganisationen.

Djurens Rätts sommarturné genomfördes 2015 för tionde året i rad. Sommarturnén är Sveriges största ideella informationssatsning och vår främsta metod för att nå ut direkt till människor och för att skapa en bra ingång för våra medlemmar att engagera sig ideellt. Vi gör omkring 80-90 turnéstopp och når hundratusentals människor varje år. Arbetet drivs framför allt av ideella krafter och engagerar omkring 100-200 volontärer varje år. Sommaren 2015 var inget undantag. 84 platser besöktes och vi välkomnade 1 031 nya medlemmar, 4 252 mailadresser samlades in till vårt nyhetsbrev för vegofrågor och 5 385 vegopaket innehållandes recept och annan vegoinspiration delades ut, på turnéstopp och via SMS-beställningar.

Djurens Rätt arbetar aktivt med sociala medier och är en av de största ideella organisationerna på Facebook i Sverige med över 330 000 följare och med en räckvidd på omkring 2 000 000 varje vecka. Vi använder Facebook för att hålla kontakt med våra medlemmar och andra intressenter, skapa en arena för engagemang och för att bilda opinion. Vi använder även Facebook för att förstärka räckvidden av våra debattartiklar och vårt kampanjarbete. Djurens Rätts Facebook-sida listades av tidningen Metro som den 4:e största bland organisationer i Sverige (2015-11-09). Vi hamnade även på Smampions 10 i topp-lista över vilka som var bäst på att skapa engagemang på Facebook (2015-12-11).

Lokalavdelningar

21 lokalavdelningar i
35 kommuner

Kontaktpersoner

25 stycken kontaktpersoner
i 41 kommuner

Aktiviteten på Djurens Rätts egna hemsidor har ökat markant under 2015. Huvudsajten djurensratt.se hade under 2015 nästan 79 000 unika besökare per månad, jämfört med ca 50 000 under 2014. raddadjuren.se hamnade på 6 400 unika besökare per månad jämfört med 4 700 året innan.

Tidningen Djurens Rätt är Djurens Rätts medlemstidning och har utgivits sedan 1903. Den är Nordens största tidning om djurrätt och djurskydd. Förutom alla medlemmar som får tidningen, digitalt eller i brevlådan, så har tidningen över 700 prenumeranter. Bland andra 200 bibliotek, ett 70-tal riksdagsledamöter och 28 myndigheter. Antalet mottagare har ökat under året och den har nu i genomsnitt haft en upplaga på 36 500 exemplar. Varje nummer har en räckvidd på 60 000 läsare och i Djurens Rätts medlemsundersökning fick tidningen betyget "Bra" eller "Mycket bra" av 80,3 %. (Svema 2015).

Vi har kapacitet att påverka för djuren internationellt tack vare att vi är aktiva inom internationella sammanslutningar som Eurogroup for Animals, European Coalition to End Animal Experiments och Fur Free Alliance. Tack vare gemensamma kampanjer har Djurens Rätt och Fur Free Alliance fått det stora modeföretaget Hugo Boss att sluta sälja päls. Hugo Boss ska vara helt pälsfria från och med höst/vinterkollektionen 2016 och framåt. En annan seger är att klädjätten Benetton slutade med angoraull efter en gemensam kampanj med djurrättsorganisationen PETA. Beslutet kom i juni 2015.

Att ha bra faktaunderlag är viktigt för Djurens Rätts möjligheter att nå våra mål. Därför har vi anställd kompetens i sakfrågor. De tar fram underlag till kampanjer och utspel i media och bedriver politiskt påverkansarbete. De tar fram material till politiker och andra makthavare samt utbildningsmaterial för våra lokalorganisationer.

Djurens Rätt vill växa i en ansvarstagande takt och har de senaste tre åren successivt skalat upp verksamheten. 2015 års nyckeltal knuta till kostnaderna för ändamål (84 %) respektive administration och insamling (19 %) uppfyller de krav som ställs av Svensk Insamlingskontroll. Djurens Rätt är beroende av frivilligt stöd för att bedriva arbetet för djuren.

Hur vi vet om Djurens Rätt gör framsteg

Vi använder oss av opinionsmätningar relaterade till våra kampanjer och sakfrågor och har jämförbara opinionssiffror när det gäller opinionen mot pälsdjursfarmning, vilda djur på cirkus och antalet personer som väljer vegetariskt och veganskt. Ett mätbart delmål på vägen mot ett förbud mot pälsdjursfarmning är till exempel att ha en fortsatt stark opinion för ett förbud. Under 2015 har vi gjort mätningar i en rad sakfrågor för att ha jämförande data till framtida mätningar.

Djurens Rätt arbetar enligt fyraåriga verksamhetsinriktningar som består av huvudmål (mål på lång sikt), riktningmål (mål under en fyraårsperiod) och delmål (mål på kort sikt). Under 2012 genomfördes ett arbete för att ta fram mätbara mål för att förbättra uppföljningen, något som genomfördes i praktiken genom verksamhetsinriktningen 2015-2019.

Till riksstämman i Göteborg i maj lade förbundsstyrelsen fram förslag till ny fyraårig verksamhetsinriktning för 2015 till 2019. Den nya verksamhetsinriktningen bygger på att Djurens Rätts resurser ska användas där de gör mest skillnad för flest djur. Ett starkare fokus läggs därmed på huvudområdena djuren i livsmedelsindustrin, djurförsök, djuren i pälsindustrin och djurvänlig konsument. Förbundsstyrelsen har under andra halvan av 2015 inlett ett mer omfattande arbete med uppföljning och utvärdering av Djurens Rätts strategi och verksamhet för att fortsätta att utveckla Djurens Rätt som den starka organisation som djuren behöver.

Målen i verksamhetsinriktningen följs upp varje kvartal genom rapporter från verksamhetschefen till förbundsstyrelsen där utfallet i förhållande till respektive riktningmål beskrivs.

Vi arbetar med systematiskt lärande och förbättringsarbete genom att kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten, samt att utveckla styrelsens strategiska arbete genom workshops (till exempel omvärldsanalys, PESTEL- och SWOT-analyser). Årligen genomförs en utvärdering av hur effektivt organisationen uppnår målen och om organisationen är ändamålsenlig.

Vad vi har åstadkommit under 2015

Under 2015 har Djurens Rätt lagt extra fokus på frågor som hotats av negativa förändringar för djuren. Det har bland annat varit kornas rätt till bete, en avveckling av Sveriges minkfarmning, resurser till alternativa metoder för djurförsök och att grisar inte ska få fixeras. Många av dessa frågor fortsätter vi att arbeta med under 2016 men vi har nått också nått flera betydande framgångar under året. Förmågan att nå ut med det opinionsbildande arbetet har växt under året då Djurens Rätts medlemmar blir fler och våra egna kanaler också når ut bredare.

I budgetpropositionen för 2016, som presenterades av regeringen i augusti 2015, aviserades neddragningar till djurskyddskontrollen. Detta är något som skulle innebära kraftiga försämringar för djuren och något som Djurens Rätt arbetat hårt för att stoppa. I en skrivelse till landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, den 8 december 2015, uppmanade Djurens Rätt regeringen att säkerställa att länsstyrelserna och Jordbruksverket skulle få behålla de 25 respektive 5 indragna miljonerna till djurskyddskontrollarbetet. Frågan lyftes bland annat också i en debattartikel på Dagens ETC den 18 december. I april 2016, när vårpropositionen presenterades nåddes vi av det glädjande beskedet att regeringen ämnar ge tillbaka de indragna medlen.

Djurens Rätt har kunnat visa på en stark folklig opinion i ett flertal viktiga frågor. Djurens Rätt har också engagerat tusentals människor i kampanjer under året och kunnat visa på förmågan att snabbt mobilisera ett stort antal människor. När Sveriges Grisföretagare lämnade in en ansökan till Jordbruksverket om att få sitt så kallade djuromsorgsprogram för grisar omvandlat till ett kontrollprogram reagerade Djurens Rätt med kraft. På bara drygt en vecka samlade vi in drygt 20 000 namnunderskrifter. Den 10 april skickades dessa in till Jordbruksverket tillsammans med en skrivelse från Djurens Rätt med vår samlade kritik mot omsorgsprogrammet. Besked väntas under 2016. Under julen 2015 la vi stort fokus på att uppmärksamma grisarnas situation med en omfattande reklamkampanj.

När det gäller betesrätten för nötdjur har Djurens Rätt skrivit fem debattartiklar (inklusive repliker) under 2015 samt lämnat in skrivelser och remissyttrande för att stoppa försämringarna för djuren. Jordbruksverkets nya förslag trädde i kraft 2016-05-15 och innebär försämringar för djuren bland annat i och med att kravet på journalföring över kornas betesdygn tar bort. En positiv förändring jämfört med grundförslaget är att en ändring från bete till utevistelse under en del av dagarna togs bort, något som vi argumenterat för bland annat i ett remissyttrande till Jordbruksverket.

Vi har kunnat visa på ett fortsatt starkt motstånd mot minkfarmning, en stark opinion för utvistelse för hönor i äggindustrin och mot vilda djur på cirkus. Över 155 000 personer har skrivit under vårt upprop för att förbjuda vilda djur på cirkus!

Vi kan med glädje också se att 2015 har varit ett år där allt fler har fått upp ögonen för vego och Djurens Rätt har aktivt drivit utvecklingen framåt. Fler företag än någonsin släpper nya produkter och Djurens Rätt har anslutit fyra nya företag till märkningen 100 % VEGANSKT Godkänd av Djurens Rätt under 2015. Djurens Rätts vegokanaler, inte minst i sociala medier, växer kontinuerligt vilket gör att fler konsumenter nås av information om hur de kan göra djurvänliga val.

Opinion för djuren*

Djurens Rätt har kunnat visa att vilda djur inte hör hemma på cirkus enligt svenska folket. 7 av 10 svenskar, eller 68 % tycker inte att det ska vara tillåtet att hålla vilda djur som exempelvis elefanter och sjölejon på cirkus. Motståndet mot vilda djur på cirkus var starkt i alla åldersgrupper. Djurens Rätt har arbetat med opinionsbildning gällande djur i nöjesindustrin i flera decennier, men har de senaste åren använt våra kanaler i sociala medier till att tydligare informera om den etiska problematiken med djur på cirkus. Enligt en uppföljande opinionsundersökning** (Novus) från mars 2016 har opinionen mot vilda djur på cirkus ökat till 75 % vilket är en ökning med 8 procentenheter under kampanjperioden.

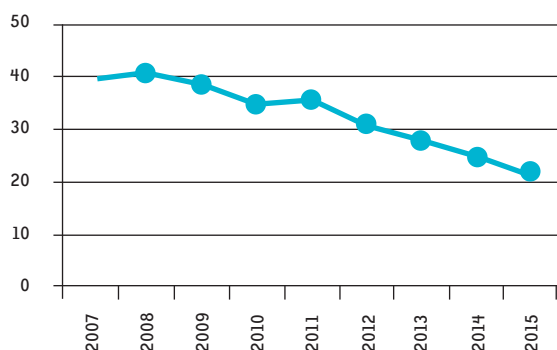
Opinionsundersökningen kring minkfarmning 2015 kunde visa på en fortsatt stark opinion. På frågan ”Tycker du att det ska vara tillåtet att föda upp minkar i burar för pälsproduktion?” svarade 78 %, av svenskarna nej. Motståndet mot pälsdjursfarmning är i majoritet hos samtliga riksdagspartiers väljare. Opinionen mot pälsdjursfarmning ligger därmed stabil sedan den tidigare opinionsmätningen 2014. Endast 15 % anger att de tycker att minkfarmning ska vara tillåten. De nya opinionssiffrorna släpptes i en debattartikel på SvD.se den 7 september. Att ha en stabil opinion i frågan är av största vikt för att i förlängningen kunna få igenom ett förbud. I 2015 års undersökning kunde vi dessutom visa på ett starkt motstånd bland samtliga riksdagspartiers väljare.

** Undersökningarna genomfördes av opinionsundersökningsföretaget Demoskop under perioden 31 mars - 8 april 2015. 1 000 telefonintervjuer genomfördes med personer från 15 år och uppåt.*

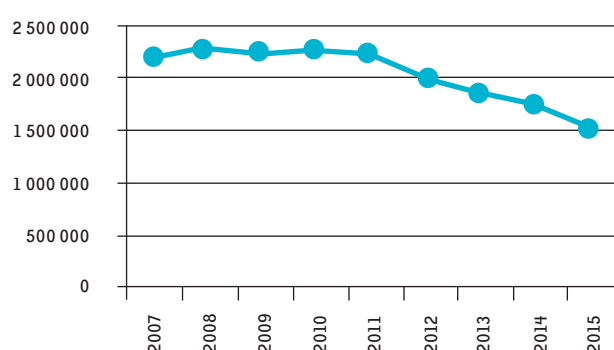
***Undersökningarna genomfördes av opinionsundersökningsföretaget Novus under perioden 14-20 mars 2016. 1001 slumpmässigt genomförda telefonintervjuer med den svenska allmänheten har genomförts.*

Djurens Rätt har arbetat länge för att få ett slut på burhållningen av hönor. Det finns idag en stark opinion mot att hålla hönor i bur. 70 % av svenskarna tycker inte att det ska vara tillåtet att bedriva äggproduktion utan att hönorna får möjlighet att vistas utomhus. Sedan Djurens Rätt startade kampanjen mot burägg 2008 har butikskedjorna Hemköp, Willys, PrisXtra, Coop och Lidl helt tagit bort buräggen ur sitt sortiment. I dagsläget endast Ica, Netto och City Gross av de större dagligvarukedjorna som säljer burägg. De allra flesta Ica-butiker är helt buräggsfria, och försäljningen av burägg på Ica har decimerats de senaste åren. Vid påsk 2015 var den nere på 4 %, att jämföra med närmare 30 % när vi inledde vår kampanj 2008. I dagsläget är de politiska partierna Vänsterpartiet och Miljöpartiet tydliga med att burhållning av hönor ska avvecklas.

Andel hönor i bur %

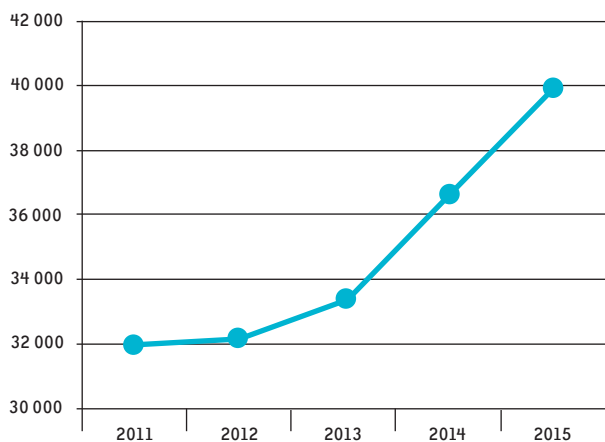
Antal hönor i bur

Stark medlemsökning

Djurens Rätt har under 2015 fortsatt att växa starkt i medlemsantal. Målet för år 2015 var att nå upp till 38 000 medlemmar. Antalet vid årets slut landade på hela 39 891 medlemmar. Det är inte bara långt över årets målsättning utan innebär även att Djurens Rätts medlemsantal har ökat med 25 % på fyra år.

Medlemsantal 2011-2015

Allt fler väljer att bli månadsgivare och betala sitt medlemskap i form av valfri gåva varje månad via autogiro. Detta är positivt då det innebär att en större andel av pengarna kan användas till det direkta djurrättsarbetet och en mindre andel till att administrera medlemsavgifter. Vid slutet av 2014 var 37 % av medlemmarna månadsgivare. Motsvarande andel vid 2015 års utgång var 41 %. I faktiska siffror innebär det att drygt 2 600 fler personer väljer att betala sitt medlemskap månadsvis och på så vis stödja arbetet för djuren så kostnadseffektivt som möjligt. Rädda Djuren-klubben, som är Djurens Rätts klubb för medlemmar upp till 13 år, har växt med hela 40 % under 2015 och slutar året med 1 677 medlemmar. Även detta är långt över årets mål, 1 250 medlemmar.

Kampanjframgångar

Djurens Rätt och sajten Newsner lanserade tillsammans en kampanj för ett förbud mot vilda djur på cirkus under våren 2015. Det blev en rekordkampanj. På bara ett dygn skrev mer än 25 000 personer under vårt upprop och Djurens Rätts webbsida slog alla tidigare besöksrekord. Under hashtagen #IntePåCirkus fortsatte kampanjen att spridas i sociala medier i rekordtakt och slutligen skrev över 150 000 personer under uppropet. Vilket gör detta till en av Djurens Rätts största namnsamlingar någonsin. I februari 2016 lämnades namnen över till riksdagen. Under kampanjperioden fick vi Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och Moderaterna att tydliggöra sitt ställningstagande i frågan och tydligare ta avstånd från vilda djur på cirkus.

Obedövad kastrering av grisar är förbjudet sedan den 1 januari 2016. Ett förbud mot obedövad griskastrering är något som Djurens Rätt har arbetat för i decennier. Frågan har drivits på många sätt genom åren; i samtal, insändare, skrivelser och rapporter. För tio år sedan överlämnade vi fler än 12 000 namnunderskrifter mot obedövad kastrering till dåvarande landsbygdsministern Eskil Erlandsson. Den 27 april 2011 röstade riksdagen för en lagstiftning mot obedövad kastrering av smågrisar. Efter detta meddelade regeringen att från och med 1 januari 2016 måste kastrering av grisar ske med bedövning. Detta innebär ett minskat lidande för omkring 4 000 griskultingar – varje dag.

Djurens Rätt har fortsatt driva kampanj i pälsfrågan. Päls är en av Djurens Rätts mest väl debatterade frågor, under 2015 har pälsfrågan varit synlig i media med inte mindre än åtta debattartiklar och över 100 medieklipp (insändare inräknat). Kampanj och mediaarbetet i pälsfrågan är en avgörande faktor för att behålla en stark opinion då vi har arbetat mot starka ekonomiska intressen och hårt lobbyarbete från Branschorganisationen Svensk mink.

Försöksdjurens dag uppmärksammades 2015 i en kampanj där sju djurförsök lyftes under lika många dagar och vädjandemail skickades till landsbygdsministern. Djurens Rätts krav är att öka anslagen för alternativa metoder, att minst 10 miljoner kronor ska avsättas för att finansiera 3R-kompetenscentrum och en handlingsplan för minskning av antalet djurförsök. Många av dessa mål har ännu inte uppnåddas. Att bygga opinion i djurförsöksfrågan kommer möjliggöra ett politiskt påverkansarbete för alternativa metoder. I en första opinionsmätning* (CINT 2015) svarar 57 % av svenskarna ja på frågan ”Tycker du att alla djurförsök bör ersättas av djurfria alternativ?” Djurens Rätt kommer att fortsätta att opinionsbilda i frågan och trycka på politiskt för att sedan följa upp och mäta förändring.

*CINT-Panelen januari 2016

Vego-framgångar

Mässorna Vegovision som besöktes under 2015 av drygt 1 500 personer i Umeå och ca 3 100 i Göteborg vilket var besöksrekord för båda mässorna. Mässan har växt för varje år och kommer under 2016 att genomföras i Stockholm för att återvända till Göteborg igen 2017. Antalet utställare har i Göteborg växt från 25 till 35 stycken på ett år och i Umeå från 13 till 20 stycken på två år.

Under hösten 2015 började Djurens Rätt arbeta mer aktivt med märkningen 100 % VEGANSKT vilket gett att fyra nya företag anslöts till listan i slutet av 2015. Arbetet med att sprida märkningen kommer att fortgå och intensifieras under 2016.

Bloggen Vegokolls läsare ökade under 2015 med 42 % i jämförelse med fjolåret och har nu i genomsnitt strax under 24 000 unika besökare/månad.

I maj 2015 lanserades Djurens Rätt ett vegobrev (nyhetsbrev via e-post) med syfte att skapa en återkommande kontakt med vegointresserade konsumenter. Vegobrevet är ett nyhetsbrev som sammanställer alla stora nyheter inom vegovärlden, bjuder på recept och tipsar om produkter och restauranger varje månad. Intresserade har kunnat anmäla sig under Djurens Rätts sommarturné, via våra webbplatser och i samband med uppföljning av beställt gratis informationsmaterial. Vegobrevet hade vid årets slut strax under 14 000 prenumeranter. Djurens Rätts inspirationsmagasin Välj Vego! har skickats ut till 11 689 mottagare under 2015, varav ca 4 000 har fått det genom vår sommarturné.

Djurens Rätts vegoblogg, nyhetsbrev och inspirationsmagasin erbjuder lösningar för konsumenter som vill göra djurvänliga val i sin vardag. Ju fler intressenter vi når och ju fler följare vi har i dessa kanaler desto lättare är det också för oss att bedriva ett påverkansarbete mot företag för att de ska göra djurvänliga val och underlätta för konsumenter att göra detsamma.

Medianärvaro

Djurens Rätt är djurens röst i samhällsdebatten och skapar opinion för djuren i media genom att nå ut med information i våra frågor och om aktuella kampanjer. Under 2015 har Djurens Rätt medverkat i över 900 medieklipp (500 om TT-notiser exkluderas) vilket är långt över det egna målet på minst 400 klipp. Djurens Rätt nominerades också i kategorin Offentlig sektor & Ideella organisationer i tävlingen Årets nyhetsrum av Mynewsdesk, Nordens ledande plattform för digital PR, 2015.

Djur i livsmedelsindustrin har varit en högt prioriterad fråga under året. Djurens Rätt har lyft djurens perspektiv i de viktiga debatterna om det så kallade kontrollprogrammet för grisar, betesrätt för kor och om resurser till djurskyddet. Flera av årets opinionsundersökningar har också släppts i samband med debattartiklar i media. Djurens Rätt har fått 52 st. debattartiklar publicerade under året, i snitt en debattartikel i veckan. Förutom huvudfrågorna så har ämnet djur som underhållning fått stort utrymme under året, till stor del på grund av en framgångsrik cirkuskampanj.

Flera av Djurens Rätts debatter delas flitigt och väcker uppmärksamhet i både traditionella och sociala medier. En debattartikel om pälsdjursfarmning väckte stor uppmärksamhet och blev "hetast just nu" på Sociala Nyheter.se (2015-03-09). Det blev även en debatt om hemlöshet för katter (2015-10-05). Under påsken 2015 pryddes Metros framsida av en bild på ordförande Camilla Björkbom och en debatt om äggkonsumtionen (2015-04-01). Ytterligare en debatt om

honor och ägg blev dagens mest delade artikel på SVT Opinion (2015-05-12). På SVT Opinion fick även en artikel om Kolmårdens delfinarium stor uppmärksamhet och nådde över 9 000 delningar till Facebook (2015-09-28). På Nyheter 24 hamnade en artikel om hård avel för familjedjur (2015-09) högst upp på "Tempen just nu" med över 3 000 reaktioner.

Under 2015 publicerades också strax under 300 insändare av Djurens Rätts aktiva medlemmar. En viktig insats för att synliggöra Djurens Rätt i hela landet.

Politisk påverkan

Nya strategier utvecklades efter riksdagsvalet 2014 för att påverka den nya rödgröna regeringen och för att förbättra dialogen med de borgerliga partierna. Djurens Rätt påbörjade ett samarbete med olika aktörer med syftet att bevaka regeringens nya livsmedelsstrategi samt för att påverka utformningen av strategin att till en högre grad inkludera djurskyddsfrågor. Flera remissyttranden om olika djurrelaterade betänkanden lämnades till regeringen och möten har hållits med ansvarigt departement. Ett resultat av detta är att Djurens Rätt bjudits in av Näringsdepartementet att delta i samtalen om EU:s nya jordbrukspolitik (CAP).

Under Almedalsveckan 2015 samarrangerade Djurens Rätt och Svensk mat och miljöinformation (SMMI) en politikerdebatt om aktuella djurskyddsfrågor och ett seminarium. I politikerdebatten fanns fem av åtta riksdagspartier representerade.

Under 2016 deltar Djurens Rätt i partiernas kongresser och riksstämmor för att ytterligare arbeta för delmålet att Partier, kandidater och väljare ska ta hänsyn till djurfrågor i riksdagsvalet 2018 och i valet till Europaparlamentet 2019.

Ett av Djurens Rätts riktningmål är att skyddet för djuren ska stärkas genom ny djurskyddslagstiftning. Kampanjinsatser har genomförts för att påverka enskilda punkter i den nya djurskyddslagen, exempelvis när det gäller frågan om vilda djur på cirkus och frågan om registrering, kastrering och ID-märkning för katter. Vidare har en skrivelse skickats till Näringsdepartementet (2015-11-12) där vi framförde viktiga förslag från djurskyddslagsutredningen som vi stödjer och ytterligare förslag på sådant som vi anser att en ny djurskyddslag bör omfatta. Ett förslag till ny djurskyddslag förväntas komma under hösten 2016.

Internationellt

Under året har EU-förbudet mot handel med sälprodukter varit fortsatt hotat efter att Kanada och Norge har överklagat förbudet till Världshandelsorganisationen WTO. Djurens Rätt har bedrivit politiskt påverkansarbete gentemot den svenska regeringen och EU-parlamentarikerna. Under hösten meddelades glädjande nog att förbudet ligger fast, och skärps ytterligare. WTO hade synpunkter på det undantag som fanns för produkter från skydds jakt på sälar för att skydda fiskenäringen, vilket Sverige och Finland stred för när lagen infördes. Djurens Rätt kunde genom att begära ut statistik från Jordbruksverket visa att det bedrivits en mycket begränsad handel med sälprodukter från sådan jakt, vilket bidrog till att undantaget ströks.

I oktober röstade EU-parlamentet för att EU-bidrag inte ska kunna gå till tjurfäktning. Djurens Rätt ordnade en namninsamling som fick stöd av över 35 000 personer på bara några få dagar. Namnlistorna skickades till de svenska EU-parlamentarikerna inför omröstningen. Innan subventionerna tas bort kommer det att krävas en ändring i den lag som reglerar EU:s gemensamma jordbrukspolitik, något som kan göras 2017.

Efter flera års påtryckningar från Djurens Rätt och andra medlemsorganisationer i European Coalition to End Animal Experiments (ECEAE) har företaget Merz-Pharma utvecklat och fått godkännande att använda en cellbaserad metod för att testa sina Botox-produkter. Beskedet innebär att 25 000 möss besparas mycket plågsamma djurförsök redan under 2016. Godkännandet gäller i hela EU.

EU-kommissionen beslutade 2015 att stoppa försöket att utse helpaltgolv till ”bästa tillgängliga teknik” för uppfödning av grisar. Nästan 4 600 personer skrev på Djurens Rätts upprop mot försöket.

Djurens Rätt vann folkets pris som ”National Public Champions” i European Business Awards 2014/2015. European Business Awards är ett oberoende program för att erkänna och främja spetskompetens, bästa praxis och innovation i det europeiska näringslivet. I år engagerades över 43 000 företag från 33 europeiska länder.

Tävlingen grundas på tre principer om etik, innovation och ekonomisk framgång.

– Vi på Djurens Rätt är mycket stolta över den här utmärkelsen. Den visar att frivilligorganisationer är att räkna med, och att vi åstadkommer resultat för de pengar som vi samlar in. Där företag levererar ekonomisk tillväxt, handlar det i frivilligsektorn om att använda insamlade medel till att göra skillnad. I den här tävlingen har vi kunnat visa på att Djurens Rätt och alla våra medlemmar och gåvogivare gör skillnad för djuren, säger Camilla Björkbom, förbundsordförande för Djurens Rätt.

För en värld där djur
respekteras som kännande
individer med rätt
till sina egna liv.

Djurens Rätt
Box 17132
104 62 Stockholm

08-555 914 00
info@djurensratt.se
www.djurensratt.se

